

ניסוי בגידול ארטישוק ברמת-הגולן – אבני איתן 2004

ש.גרף – שה"מ, מ. לוי, מ. כצלסון- אבני איתן – מו"פ צפון

תקציר – זן הארטישוק אופל בן שנה ובן שנתיים הניב יכול מסחרי בחודשים אוקטובר ונובמבר. הקור ששרר בחודש דצמבר הפסיק את הפריחה. מהזן קונצ'רטו לא נקטף יכול כלכלי.

מבוא בגידול הארטישוק המסורתי נעשה הריבוי על – ידי יחורים (בנות) שנשתלים במשתלה בשדה לביסוס או בחלקת הגידול. בשנים האחרונות נעשה ניסוי לגידול זנים חדשים של ארטישוק באמצעות שתילים מזרעים שמגדלים במשתלות "חישתיל". ברמת הגולן גידלו בעבר ארטישוק אולם הגידול פסק בגלל הטמפרטורות הנמוכות בחורף שגרמו לקפיאת הצמחים.

מטרת הניסוי – בדיקת יתכנות גידול זני ארטישוק חדשים שמתרבים מזרעים בתנאי דרום הגולן.

פרטים אגרוטכניים: בקיץ 2003 נשתלו שתילי ארטישוק מהזים "אופל" ו"קונצ'רטו" בתחנת הניסויים באבני איתן. לאחר החורף הם נכנסו לתרדמה. ב – 13/6/04 נשתלו שתילים מאותם זנים בסמוך לחלקת 2003. והשקיית ההקלטה של השתילים היתה השקיית ההתעוררות של משתל 2003.

שיטת הניסוי אקראיות גמורה ב-4 חזרות, כל חזרה בשטח של 5 מטר ערוגה (כ – 8 מ"ר) בעומד של כל 0.5 מטר צמח.

ריסוס גיברלין בריכוז של 40 ח"מ בוצע ב – 19/8 וב- 2/9.

קטיפי הארטישוק בוצעו ב – 10/10, 20/10, 29/10, וב- 5/11, 12/11, 25/11.

סה"כ 6 קטיפים, עקב ההתקררות שהיתה במהלך חודש דצמבר היתה הפסקה בקטיפים, אולם עלוות הצמחים לא קפאה למרות הטמפרטורות הנמוכות.

תוצאות

טבלה – יכול הארטישוק המשוק שנקטף בניסוי אבני איתן 2004 (ק"ג/מ"ר).

סה"כ ל 2004		נובמבר		אוקטובר		הזן (1) ושנת שתילה
משקל	מספר	משקל	מספר	משקל	מספר	
0.68 אב	4.2 א	0.22 א	1.4 אב	0.46 ב	2.8 א	אופל 2003
1.1 א	5.7 א	0.3 א	2.0 א	0.8 א	3.7 א	אופל 2004
0.11 ג	0.4 ב	0.1 א	0.3 ב	0.04 ג	0.1 ב	קונצ'רטו 2003
0.27	0.3 ב	0.2 א	0.2 ב	0.02 ג	0.1 ב	קונצ'רטו 2004

מספרים המלווים באותיות זהות אינם נבדלים סטטיסטית במובהקות 0.05, הניתוח נעשה בכל טור בנפרד.

מהזן אופל הבכיר נקטפו פרחי ארטישוק ובחודש אוקטובר היה יתרון משקלי למשתל 2004 .
אולם בסה"כ היבול לא היה הבדל סטטיסטי בין משתל 2003 ל 2004 . מהזן קונצ'רטו האפיל
יחסית נקטף מעט יבול.

סיכום

הזן אופל הניב בתנאי הניסוי יבול ארטישוק בחודשים אוקטובר – נובמבר שזאת הבכרה
משמעותית בגידול הארטישוק בארץ. הזן קונצ'רטו לא מתאים לתנאי הגולן.